

Sammen med den amerikanske filosofen Alva Noë bygger fysikeren Kevin O'Regan på Hurleys grunnidé (O'Regan & Noë, 2001). De antyder at visuell oppfatning forklares av den spesielle fysiologien til vårt visuelle system, og at for å se noe må vi aktivt bevege oss. Det er ikke slik at hjernen får input og så ganske enkelt produserer erfaring. I stedet må vi være aktive, det vil si at vi må bevege oss for å kunne se noe. Dette inkluderer øye- og blikkbevegelser samt bevegelser av hodet og resten av kroppen. Ifølge O'Regan and Noë ser vi noe akkurat når vi aktivt utforsker miljøet.

Tenk deg at du ser en tomat. Ifølge denne teorien innebærer vår sanseoppfatning av tomaten at vi også beveger både øynene og hodet for å oppfatte den ordentlig. Sanseoppfatningen av tomaten er derfor ikke basert på ytre, objektivt gitte egenskaper ved tomaten, som hjernen må oversette i den visuelle erfaringen, men på måten vår synssans er innrettet og det faktum at vi bruker blikket aktivt. Hørselsinntrykk kan på sin side forklares med hørselssansens spesifikke anatomi og fysiologi, og måten vi beveger hodet på (med ørene) i retning av lyden. Kommer jeg nærmere høyttaleren, blir lyden høyere, beveger jeg meg lenger unna eller snur hodet, blir den svakere.

Eksemplene er ment å illustrere den sterke sammenhengen mellom opplevelse og kroppslig handling i omgivelsene. Tanken er at hjernen alene ikke er i stand til å realisere ulike sanseintrykk. Det som fører til ulike opplevelser, har å gjøre med at vi bruker våre fysiske ferdigheter i miljøet og lærer hva som skjer når vi beveger oss i miljøet. å ha sanseerfaringer betyr at vi har et slags grep om sammenhenger eller regelmessigheter mellom handlingene våre og

det vi forholder oss til, og dette grepet får vi gjennom samspillet mellom våre egne fysiske bevegelser og omgivelsene.

Kroppsliggjøring (engelsk: embodiment) et kompleks av teorier som hevder at kroppen spiller en vesentlig rolle i å forklare sinnet og bevissthet.

Dette gjelder både kroppen som organisme (tredjepersonsperspektiv) og kroppen slik vi subjektivt erfarer den som vårt grep på verden (førstepersonsperspektiv).

Enaktivismens tanke om sanseoppfatning som utøvelse av en praktisk, kroppslig kunnskap

Kroppsliggjøringsteorien har dermed et mulig svar på det vanskelige bevissthetsproblemet om forklaringsgapet mellom mentale og fysiske tilstander (O'Regan & Noë, 2001). Nøkkelen til en løsning på dette problemet ligger i at våre sanseerfaringer får den subjektive karakteren de har gjennom et aktivt, fysisk samspill med omgivelsene, og at dette samspillet er formet av de anatomiske og fysiologiske egenskapene ved kroppen (ikke bare ved hjernen).

Representanter for dette synet antar at vi får en spesiell type kunnskap gjennom fysisk aktivitet. Kunnskap betyr her, ifølge O'Regan og Noë, ikke abstrakt konseptuell kunnskap (å vite at noe er tilfelle), men snarere praktisk, kroppslig kunnskap (å vite hvordan man gjør noe).

Når jeg sykler, kan jeg ikke sette ord på nøyaktig hva som må skje for at jeg skal komme meg fra A til B. Men jeg har en viss kunnskap i kroppen om hvordan jeg skal gjøre det praktisk. Bevisste opplevelser oppstår fra å vite eller være i stand til å vite hva som skjer når vi